

לשוננו לעם

עורכים: ע' איתן ומ' מדן

מתוך

כרך לב, תשמ"א

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

מיקום ומקום

המונח **מָקָם** (מִן השם מקום) משמעו הראשון-המקורי היה "לקבוע-מקום, לבחור-מקום". במשפט "הוטל עליי לִמְקֹם את מתקני המחנה בגבעת אורן" הפונה היא, שהוטל עליו לקבוע את מקומם של המתקנים השונים של המחנה שיוקם בגבעת אורן: מקום למטבח, מקום לשירותים, מקום לרכב, מקום

למגורים, מקום למחסן ועוד. ברבות הימים נוספו משמעים אחרים: להציב (במקום), לשים (במקום), להניח (במקום). מפאן — מקום משמעו: קביעת-מקום, בחירת-מקום; הצבה (במקום), שימה (במקום), הנחה (במקום); אך רבים נוקטים לשון מיקום במקום שהם מתכוונים לִמְקוֹם. שיבוש זה יש לשקשו, שלא יעלה ולא יבוא לכלל "שפשטא פיון דעל על".

והרי מובאות אחדות מתוך העיתונות, היומית והעיתית, ומתוך ספרים — להדגמת העניין.

1 "אני מפיר לא פעם אנשים שמדברים על זיקתם למקומות בארץ-ישראל — אף שמתקשים לדעת היכן מִיְקוּמָם המדויק על המפה".

2 "בהתפצלות הזאת בין גושים יהיה למדינה כמו רומניה תפקיד-מפתח לא רק בגלל מִיְקוּמָהּ הגיאוגרפי אלא גם בגלל יכולת התמרון של צ'אושקו".

א. "מאבקים כאלה התנהלו גם על המיקום ליד שולחן הדיונים. היו שנדחקו לכל מקום באמצע".

ב. "אין בלפי ספק, כי אם יהיו ביצורי היישובים איתנים די הצורך... מיקומם ייעשה גם מתוך שיקול אסטרטגי..."

במובאות 1, 2, 3 הפונה היא ל"מקום", ולא ל"מיקום", ולפיכך "מיקום" הוא שיבוש פאן. לעומת זאת, במובאות א, ב הפונה לקביעת מקום, ולכן הניסוח "מיקום" נכון.